

Rok 1955

Ostatky minulých let

Rok 2009

Rok 1974

OSTATKY S HANÁCKÝM PRÁVEM

Po zavedené čtyřleté přestávce je ve Skrbeni na sobotu 16. února opět připraveno slavení ostatků s Hanáckým právem. Připomeňme, že ostatky s průvodem masek se u nás ve své „novodobé“ historii slavily v letech 1955, 1968, 1974, 1993 a dále vždy po čtyřech letech. V poslední době je stále více vesnic, v nichž se masopustní průvod koná, a tak se tento starodávný zvyk opět dostává do povědomí lidí, ačkoliv poměrně nedávno se zdálo, že bude zapomenut.

Ne každý ale ví, co symbolizuje „Hanácké právo“ a „ferôla“ – předměty, přebírané před zahájením průvodu od představitelů obce a nesené v jeho čele. Vysvětlení můžeme najít například v knize „Král Ječmínek – pohádka o novém království“, kterou napsal v letech 1904–1906 František S. Procházka. Tento výklad jsme v Inforu

již dříve zveřejnili. Protože je však velmi výstižný, citujeme ho i tentokrát. Symbol hanácké samosprávy, hanácké Právo, popisuje takto:

*„V ruce každý Právo nese,
vzhůru hroty staré meče,
pentlice se na nich třese
k vínkům shora nadrchaná,*

*dolů volně rozevzaná,
přes čepel se v závit vleče,
ocel halí barev vláním,
širokých stuh lemováním.
Nevztyčen již nikdy ve zlém
meč byl míru svatým žezlem.“*

Jednalo se tedy původně o opentlený meč nebo šavli na znamení touhy, aby zbraně na věky zůstaly nepoužity.

Ferôla, druhý ze symbolů, je popisována jako „rychtářské žezlo ze šlach upletené nebo i dřevěné“ (ve Skrbeni máme dřevěné). Jak ferôla vznikla? Údajně tak, že král Ječmínek, když se opět ujal vlády na Haně, sezval ty, kteří

měli pomoci karabáčů za předchozí krutovlády udržovat lid v poslušnosti, a provedl toto:

*„Ječmínek tam ostrším mává,
biče z násad osekává,
biče, které lidi bily,
nížily a otročily.
Holý topor po toporu
useknutý, komolý
nazpět dává fojtům sboru
v míru znak, jenž nebolí.
Volného zas žití cena
Hanákům je navracena“.*

Encyklopedie u slova „ferule“ uvádí:

Ferule, též **rychtářské právo** je symbol výkonu rychtářského práva. Jednalo se o předmět tvarově podobný královskému žezlu (obvykle vyřezaný ze dřeva), kterým se projevovala vůle rychtáře, případně starosty. Pokud rychtář vydal nějaké rozhodnutí, nebo chtěl obeslat nějakým vzkazem „svoji“ vesnici, tak vyslal poslíčka (lhostejno koho), kterému dal do ruky tuto feruli. Poslíček oběhnul celou vesnici, dům od domu, kde ukázal feruli a předal vzkaz. Takto fungovalo předávání zpráv a oznámení po vesnici ještě dříve, než byl zřízen obecní bubeník, či později rozhlas. V tomto smyslu je možné feruli chápat ve svém prvopočátku jako výraz rychtářského práva.

A samotné slovo ostatky? Lze ho chápat jako „zbytky“, které je třeba zkonsumovat před začátkem předvelikonočního půstu. Nejlépe tak, že se vyberou po vesnici a večer společně sní a vypijí.

V masopustním průvodu nesmějí chybět některé tradiční masky, mnohdy typické pro jednotlivé vesnice. Obvykle nikde nesmí chybět medvěd (někde se celý zvyk dokonce nazývá vodění medvěda). Lze ho chápat jako symbol probouzení se ze zimního spánku. Další zvířecí maska – kozel – symbolizuje s předjařím spojenou plodnost. Nepřehlédnutelnou skrbeňskou maskou je bába s nůsí, ve

teré je „nesen“ veselý chasník (že by vyjádření údělu žen, nesoucích na svých bedrech starosti za bavící se a hodující muže?).

Každé ostatky ale obohatí nějaká nová, originální maska – strašlivě vyhlížející upír, pštros, regulovčik na koloběžce, ... Zde je prostor pro každého z vás.

Sraz masek je od 7:30 v obecním hostinci. Symboly hanáckého práva budou slavnostně předány před obecním úřadem v 8:30. Poté vyrazí účastníci průvodu do obce, aby navštívili každé stavení, popřáli pěkné prožití masopustu a odnesli si nějaké ty „ostatky“, které se zkonsumují na večerní zábavě, při níž bude pochována basa.

Připomeňme, že ostatkový průvod není jen pouhá taškařice, má své dávné kořeny. Stejně tak i symboly hanáckého práva, jejichž předání stárkovi, rychtářovi a policajtovi symbolizuje, že pro tento den převzala správu obce do svých rukou chasa. Právě těmito symboly se skrbeňské ostatky liší od mnoha podobných akcí v některých jiných vesnicích. Vnímejme je tedy jako příležitost dobře se společně pobavit a současně si uvědomit spojení s předchozími generacemi, které nám tento dávný zvyk uchovaly a předaly.

Z OBECNÍHO ÚŘADU

POPLATKY

Na obecním úřadě bylo zahájeno vybírání poplatků za odpad. Sazba zůstává nadále stejná – 372,- Kč za osobu a rok. Poplatek lze hradit v hotovosti vždy v pondělí a ve středu. Kdo má zájem o placení převodem, může požádat o informace o tomto způsobu úhrady na obecním úřadě (tel.: **585 967 574, 725 855 074**, e-mail: **obec@skrben.cz**). Bez zjištění těchto údajů platby neposílejte!

Stočné se bude vybírat od března, jeho aktuální výše bude oznámena po definitivním stanovení.

Během tohoto roku budou také obnovovány smlouvy o pronájmu hrobových míst na skrbeňském hřbitově. O zahájení tohoto procesu budete informováni.

TAŠKY PRO TŘÍDĚNÍ

Technické služby města Olomouce poskytly obcím ve své svozové oblasti tašky určené pro odkládání papíru, skla a plastů. Měly by posloužit v domácnostech pro vytrídění a následnému pohodlnému vysypání příslušného druhu odpadu do kontejnerů. Zájemci si je mohou vyzvedávat na obecním úřadě.

ZŮSTANE NÁM POŠTA?

V některých sdělovacích prostředcích zazněla informace, že se ve Skrbeni má rušit pošta. Skutečnost je v současné době následující.

Těsně po Vánocích jsem obdržel dopis od generálního ředitele České pošty, ve kterém nás informoval, že pobočka v naší obci byla vytipována jako vhodná pro změnu formy poštovní služby v rámci projektu Pošta Partner. Tento projekt řeší nahrazení „kamenných“ poboček novou pobočkou, kterou provozuje smluvní partner pošty, například obchod apod. K této změně došlo v loňském roce v 74 obcích v celé České republice. Během prvního pololetí tohoto roku by měl obecní úřad navštívit zástupce pošty, který poskytne veškeré související informace.

Následovala má písemná nesouhlasná reakce s uvedením řady argumentů, proč s jakýmkoliv omezením poštovních služeb ve Skrbeni nemůžeme souhlasit.

V této souvislosti je třeba uvést, že Svaz měst a obcí uzavřel s Českou poštou v roce 2009 Dohodu o partnerství a v únoru 2011 Memorandum k projektu Pobočkové sítě. Součástí uvedené Dohody je skutečnost, že bez souhlasu obou stran nedojde k žádným direktivním změnám obsluhy, přičemž o zamýšlených změnách musí být města a obce informována minimálně šest měsíců předem.

Zatím tedy pošta ve Skrbeni zůstává a je třeba vyčkat na další jednání.

Tomáš Spurný, starosta

JAK VOLILA SKRBEŇ

První kolo volby prezidenta

Volební účast: 61,31 %

	počet hlasů / %
Miloš Zeman	156 / 26,53%
Karel Schwarzenberg	105 / 17,85%
Jan Fišer	104 / 17,68%
Jiří Dientsbier	94 / 15,98%
Vladimír Franz	58 / 9,86%
Zuzana Roithová	25 / 4,25%
Tatána Fischerová	22 / 3,74%
Jana Bobošíková	13 / 2,21%
Přemysl Sobotka	11 / 1,87%

Druhé kolo

Volební účast: 60,56 %

Miloš Zeman	375 hlasů
Karel Schwarzenberg	202 hlasů

ZNĚLKA OBECNÍHO ROZHLASU

Po několik dnů bylo hlášení obecního rozhlasu zahajováno skladnou Třešňové květy. Byla to změna po mnoha letech - způsobená tím, že CD se znělkami omylem odvezl opravář spolu s porouchaným přehrávačem.

V této souvislosti se ale nabízí otázka: Od kdy je hlášení skrbeňského obecního úřadu zahajováno stej-

nou znělkou? Případně jaké skladby k tomu byly používány? Vzpomene si někdo?

Zdravá pětka

Znáte potravinovou pyramidu? Víte co jíst, abychom byli zdraví?

Tak na tyto a mnohé další otázky hledali odpovědi žáci 1. ročníku ZŠ společně se svými mladšími kamarády předškoláky v pátek 18. ledna, kdy se účastnili projektu s názvem Zdravá pětka. Organizátorem projektu je obchodní síť Albert. Celý projekt byl realizován na základě osobního poznání a srovnání. Děti se tak dozvěděly, proč jsou některé nápoje nevhodné a proč jiné tělo nutně potřebuje. Jak si vybírat a co sledovat na potravinách a jak by měla vypadat skladba našeho

jídelníčku. Do projektu byla zařazena celá řada zajímavých pokusů, které názorně dokumentovaly teoretickou část projektového dne.

A že to děti opravdu bavilo a získaly celou řadu důležitých informací svědčí i závěrečné pokusy o přípravu zdravé svačinky pro svého kamaráda. Sami můžete posoudit, jak se jim kulinářské umění podařilo.

Kulatá Jarmila

Spotřebitelská poradna časopisu dTest je tu i pro vás

Občanské sdružení spotřebitelů TEST, více známé jako časopis dTest, se již přes dvacet let zasazuje o práva spotřebitelů zejména poskytováním objektivních informací a nezávislými testy výrobků, potravin a služeb. Měsíc co měsíc se s výsledky testů a dalšími zajímavostmi můžete seznámit v časopise dTest nebo na webových stránkách www.dtest.cz. Od konce roku 2010 provozuje časopis dTest současně spotřebitelskou poradnu, kam je možné se obrátit pro odbornou právní radu. Typicky v situacích, kdy jste neuspěli s reklamací zboží, chcete odstoupit od nevýhodné smlouvy, přišlo vám podezřelé vyúčtování za telefon nebo si jen nejste jisti, jaká práva máte. Neváhejte a určitě kontaktujte poradenskou linku na telefonním čísle 299 149 009. V provozu je každý všední den od 9 do 17 hod. Jde o běžnou pevnou linku a poradenství je poskytováno zdarma. Rovněž je vám k dispozici zcela bezplatná elektronická poradna na adrese www.dtest.cz/e-poradna. K úspěšnému prosazení práv mohou napomoci i vypracované vzorové dopisy. Mezi další služby, které můžete využít, patří volně zpřístupněná databáze nebezpečných výrobků, srovnávače zejména finančních služeb a tarifů mobilních operátorů, příručky pro spotřebitele zaměřené na zajímavá a důležitá témata (předváděcí a podomní prodej, nákupy přes internet, telekomunikace, cestování, potraviny). Obtěžuje-li vás schránka plná reklamních letáků, napište si na dtest@dtest.cz nebo si zavolejte na telefonní číslo 241 404 922 o samolepku „Nevhazujte reklamu“. Nenechte se zaskočit a buďte informovanými spotřebiteli.

SBĚR ODĚVŮ

Umístění kontejneru na tento druh odpadu mělo smysl. Od října do konce roku do něho bylo odloženo celkem 1.480 kg oděvů.

Zápis do 1. třídy

Pátek 25. ledna 2013 se stal zážitkovým dnem pro 11 předškoláků ze skrbeňské mateřské školy, kteří se přišli v doprovodu svých rodičů zapsat do 1. třídy v ZŠ Skrbeň.

Čekala je asi hodinka společných činností složená z her, povídání, písniček, počítání, psaní a poznávání písmenek. Zápis s názvem Sněhurka i trpaslíci potřebují pomocníky byl dalším z řady již tradičních pohádkových zápisů, které se ve zdejší málotřídní škole konají.

Tentokrát byla zapotřebí každá šikovná ruka. Proto v úvodní části zápisu byli do aktivit zapojeni i rodiče. Vzájemná spolupráce byla příkladná a tak se brzy naši předškoláci mohli vydat hledat cestu do pohádky. Přes hory a doly až na okraj hlubokého lesa je přivedla cestička z lesních šišek, kterou bylo třeba nejen pečlivě vystopovat, ale hlavně překonat na ní celou řadu nástrah. Potok ani povalený strom nebyl pro naše předškoláky žádný problém. A co teprve chuť pomáhat. Lesním zvířátkům

ozdobili vánoční stromeček a přitom si zopakovali za pomoci interaktivní tabule kde je vpravo a kde vlevo. Sněhurce rozřídili nakopané drahokamy podle geometrických tvarů, přesně je spočítali a pojmenovali. A když trpaslíci potřebovali vyčistit studánku od popadaných písmenek ani zde nezaváhali a stejné tvary hbitě poskládali do dvojic. Dařilo se jim báječně. Po splnění i posledního úkolu spojeného s psacími aktivitami přišel čas na společnou závěrečnou básničku, u které se všichni řádně protáhli. Za svoje vystoupení sklidili od rodičů zasloužený potlesk.

Společný čas rychle uplynul a po předání pamětních listů a drobných osobních odměn se některým předškolákům ani nechtělo domů. A tak jsme si slíbili, že se ve škole zase za čas uvidíme.

Kulatá Jarmila

HOUSLE, KLAVÍR, ZPĚV

V úterý 5. února vystoupí v Domě služeb trojice mladých umělců - Lukáš Klánský (klavír), Daniel Klánský (zpěv), Jan Mráček (housle).

Začátek je v 17 hodin.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2013

Při letošní Tříkrálové sbírce bylo ve Skrbeni vybráno celkem 21.772 Kč.

*****

Vydává obec Skrbeň
se sídlem Na Návisi 2, Skrbeň,
IČO 00635693,
ev. číslo - MK ČR E 10057
e-mail: obec@skrben.cz
www.skrben.cz
Skrbeň, únor 2013

Portrétní fotografie
Martina Tökölyová

vernisáž
pátek 8.2.2013
v 17.30 hod

obecní knihovna
ve Skrbeni